

INFORMATIENOTITIE RAAD

ZAAKNUMMER : 3565-2019 **GERELATEERDE ZAAK** :

B&W VERGADERING : 5 maart 2019

ONDERWERP : Verkabeling hoogspanningstracé Raalte

BEHANDELEND AMBTENAAR : Erik Kroes / Rineke Bugter

KENNIS TE NEMEN VAN

De mogelijkheid om -op basis van nieuwe wetgeving- over te gaan tot verkabeling van hoogspanningslijnen en van de specifieke situatie in gemeente Raalte.

INLEIDING

Op basis van de Wet Versnelling Energietransitie (VET) kunnen per 1 januari 2019 gemeenten en provincies de netbeheerder Tennet verzoeken om hoogspanningstracés te verkabelen (ondergronds brengen) of te verplaatsen. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft met een ministeriële regeling op basis van de Energiewet vastgelegd welke tracés hiervoor in aanmerking komen. Ook in Raalte ligt een aangewezen tracé.

KERNBOODSCHAP

Raalte neemt met Deventer en Almelo (ook beiden met een aangewezen tracé) en de provincie Overijssel deel aan een pilot van ministerie van EZK. Met de pilot wordt onderzocht of er koppelkansen voor verkabelen en verplaatsen bestaan met andere ruimtelijke en maatschappelijke opgaven en hoe de samenwerking tussen gemeenten, provincie en Tennet vorm kan krijgen.

De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) 'Verplaatsen en verkabelen hoogspanningslijnen' bevat onder andere de regels over het deel van de kosten voor verplaatsing of verkabeling dat de verzoeker moet bijdragen. In geval van de tracédelen in Raalte betreft dat een eigen bijdrage van 20% van de kosten die de netbeheerder maakt voor het verkabelen of verplaatsen van betreffend tracédeel, inclusief het onderzoek dat daarvoor verricht wordt. De overige kosten worden door de netbeheerder doorberekend in de transporttarieven voor elektriciteit. In alle gevallen is de eigen bijdrage gemaximeerd op € 975.000 (prijsspeil 2018) per kilometer nieuw aan te leggen tracédeel.

Een verzoek tot verkabelen moet gebaseerd zijn op een haalbaarheidsonderzoek dat in samenspraak met de indiener(s) door Tennet wordt uitgevoerd. Voor de tracédelen in Raalte is inmiddels een haalbaarheidsstudie uitgevoerd.

Landelijk speelt er een discussie tussen gemeenten met een aangewezen tracé en de provinciën. Hoewel er in de wet VET en de AMvB gesproken wordt over een decentrale bijdrage en een gedeelde verantwoordelijkheid voor meerdere partijen, is er op dit moment nog geen concrete toezegging vanuit de provincie voor een bijdrage aan het decentrale deel van de verkabelingskosten.

In maart 2019 is een bestuurlijk overleg tussen gemeente Raalte, gemeente Almelo, gemeente Deventer en Provincie Overijssel gepland om dit onderwerp te bespreken en te verkennen of er een basis is voor het gezamenlijk dragen van het decentrale deel van de kosten.

Waarom verkabelen

Situaties waarbij bovengrondse hoogspanning in directe nabijheid van woningen lopen, worden sinds de invoering van het voorzorgsbeleid in 2005 vermeden. Het voorzorgsbeleid is formeel alleen van toepassing op nieuwe situaties. Met de wet VET ontstaat de mogelijkheid om bestaande situaties van hoogspanningslijnen in de nabijheid van woningen gelijk te trekken met de aanpak van nieuwe situaties waarbij het voorzorgsadvies wordt gevolgd.

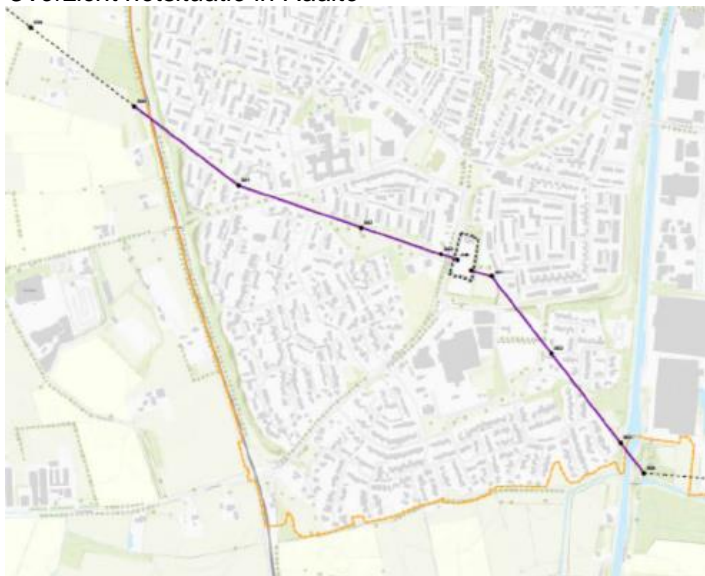
Vanuit veel internationaal wetenschappelijk onderzoek is er een verband aangetoond tussen de aanwezigheid van hoogspanningslijnen, magnetische velden, en bepaalde gezondheidsklachten. Deze verbanden zijn echter niet van dusdanige aard dat er een directe oorzaak kan worden aangewezen. Om de mogelijke gevolgen van de blootstelling aan magnetische velden echter uit te sluiten adviseert de overheid om voor nieuwe situaties de positionering van hoogspanningslijnen en verblijfsgebieden dusdanig af te stemmen dat de sterkte van het magnetisch veld dusdanig is gereduceerd dat deze onder de ondergrens ligt van al het wetenschappelijk onderzoek (voorzorgbeginsel).

Het verkabelen van het hoogspanningstracé biedt daarnaast kansen voor een meer duurzame inrichting van het gebied. Gedacht kan worden aan behoud en versterking van biodiversiteit, verbetering landschappelijke waarde door betere inpassing en betere mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik.

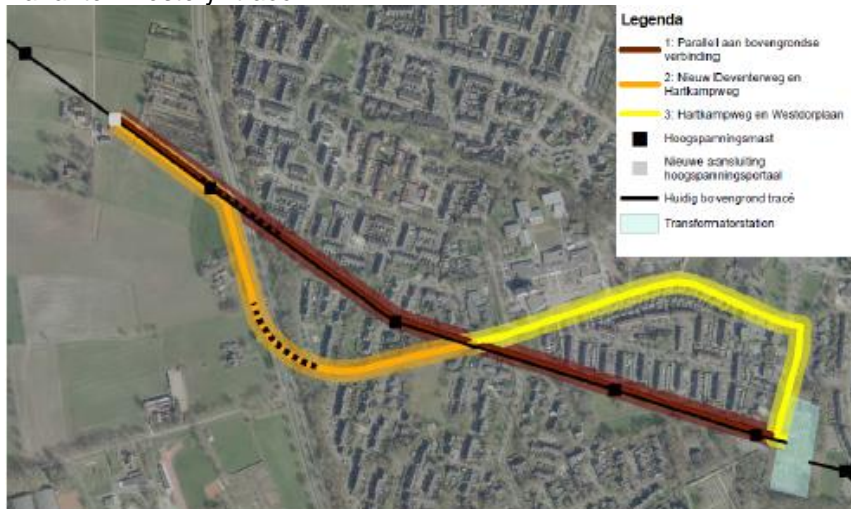
Haalbaarheidsstudie

Voor het tracé in Raalte is inmiddels door Tennet een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. In deze studie is de haalbaarheid en maakbaarheid van de verkabeling onderzocht. In Raalte wordt onderscheid gemaakt in een westelijk tracé en een oostelijk tracé. Voor beide tracés zijn in de haalbaarheidsstudie 3 varianten met elkaar vergeleken. Zie onderstaande figuren ter indicatie.

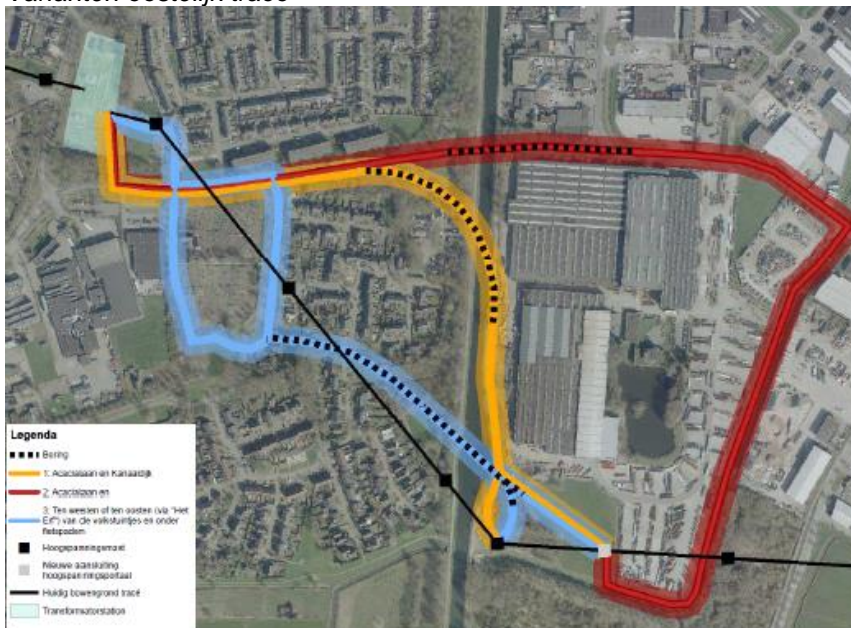
Overzicht netsituatie in Raalte

Varianten westelijk tracé

Varianten oostelijk tracé

In de haalbaarheidsstudie is voor beide tracés een voorlopige voorkeursvariant benoemd. Voor het westelijk tracé is dat de variant die parallel aan de huidige bovengrondse lijnen ligt. Voor het oostelijk tracé is dat de blauwe variant waarbij ook de bestaande verbinding zoveel mogelijk wordt gevolgd. De ligging nabij de volkstuinen dient nog geoptimaliseerd te worden.

Pilot verkabelen

Voor de situatie in Raalte is er op 8 november jl. een kansensessie georganiseerd. Daarbij waren, naast diverse vakspecialisten van gemeente Raalte, ook de provincie Overijssel, Tennet en gemeente Almelo en gemeente Deventer aanwezig. Tijdens deze sessie is in beeld gebracht welke (meekoppel)kansen en knelpunten zich voordoen bij het daadwerkelijk verkabelen van de hoogspanningslijnen. In Almelo en Deventer is eind 2018/begin 2019 een vergelijkbare sessie georganiseerd. De opbrengst van deze sessies dient onder andere als input voor het bestuurlijk overleg met Provincie Overijssel.

Geschatte kosten en planning

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste (financiële) gegevens voor het tracé in Raalte weergegeven. Deze zijn gebaseerd op de uitkomsten van de door Tennet uitgevoerde haalbaarheidsstudie. De weergegeven kosten kennen een bandbreedte van +/- 30%.

	Lengte	Geraamde verkabelingskosten*	80% (via Tennet)	20% (decentrale bijdrage)**
Tracé Raalte	2 km	€ 8,0 miljoen**	€ 6,9 miljoen	€ 1,1 miljoen

* De uiteindelijke kostenverdeling vindt plaats op basis van de werkelijk gemaakte kosten.

** De ingeschatte kosten voor het tracé Raalte zijn inclusief geplande verzwaringsmaatregelen van Tennet, de 20% decentrale bijdrage voor het tracé Raalte is gebaseerd op sec de verkabelingskosten.

*** De decentrale bijdrage is gemaximeerd op € 975.000,- per km (prijspeil 2018).

De gemeente en de provincie voeren overleg over een verdeling van het decentrale deel van de kosten.

Tennet heeft voor het tracé in Raalte verzwaringsmaatregelen gepland staan in 2021. Vanuit oogpunt van efficiënt werken en de omgeving slechts één keer te belasten met werkzaamheden, heeft het de voorkeur om het verkabelen en het verzwaren gelijktijdig uit te voeren. Door de verkabeling gelijktijdig met de geplande verzwaringsmaatregelen van Tennet te laten plaatsvinden, kan een kostenvoordeel van ca. € 450.000,- worden gerealiseerd. Indien de verkabeling op een later moment wordt uitgevoerd, vervalt dit voordeel. In de bedragen in bovenstaande tabel is met dit voordeel reeds rekening gehouden.

Tennet heeft aangegeven dat medio 2019 er duidelijkheid moet zijn of Raalte opdracht geeft voor de verkabeling, om het verkabelen gelijktijdig met het verzwaren uit te kunnen voeren. Dit betekent dat er op dat moment duidelijkheid moet zijn over de financiering van het decentrale deel van de kosten en welke varianten verder (naar basisontwerp) uitgewerkt moeten worden.

Overige aspecten

Het onderwerp heeft maatschappelijk sterk de aandacht. In Raalte is de werkgroep 'Kabelvrij Raalte' actief. Deze werkgroep heeft in november 2018 bij provinciale staten ingesproken om het belang van dit onderwerp te benadrukken. Met deze werkgroep vindt ambtelijke afstemming plaats.

VERVOLG

Het verkabelen van de hoogspanningslijnen is één van de bouwstenen voor de kadernota. Gezien de substantiële decentrale kosten en het feit dat wij als gemeente hier nog geen financiële middelen voor hebben gereserveerd, is een substantiële bijdrage van de provincie van belang. De uitkomsten van het bestuurlijk overleg met provincie Overijssel zijn mede bepalend voor het vervolg waarin een keuze gemaakt moet worden voor de gemeentelijke bijdrage in de kosten, de keuze voor een voorkeursvariant en de afstemming met de omgeving. Op het moment dat daarover meer duidelijkheid is, wordt de raad daarover geïnformeerd.

COMMUNICATIE

Er vindt op ambtelijk niveau overleg plaats met de werkgroep Kabelvrij Raalte. Zodra er meer zicht is op de provinciale en gemeentelijke besluitvorming, o.a. ten aanzien van de decentrale bijdrage, wordt de communicatie naar de omgeving breder opgezet.

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Karin Cornelissen

de burgemeester
Martijn Dadema